

Biedrība "Latvijas Mediju ētikas padome"

Ētikas padomes lēmums

Nr. 2/2020

Rīgā, 2020. gada 16. janvārī

Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" (turpmāk – Biedrība) Ētikas padome šādā sastāvā: Ētikas padomes priekšsēdētājs Guntars Līcis, Ētikas padomes priekšsēdētāja vietniece Skaidrīte Lasmane, Ētikas padomes locekļi: Andris Kēniņš, Daiga Sproģe, Aleksands Mirlins, Baiba Liepiņa

konstatē:

[1] Biedrības valde 2019.gada 21.decembrī saņēmusi Agra Purviņa un Ģenerāļa Pētera Radziņa biedrības (turpmāk - Iesniedzējs) sūdzību par Re:Baltica (turpmāk arī - RB) 2019.gada 12.decembra rakstu "Kā NA biedri draudzējas ar Ukrainas galēji labējiem" un 2019.gada 13.decembra rakstu "Kādēļ mēs par to rakstījām" (turpmāk - Sūdzība).

[2] Sūdzībā norādīts, ka, Iesniedzējparāt, ir pārkāpti Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" Ētikas kodeksa 4.1., 4.2., un 4.4. punkti, kas radušies, neievērojot godprātības, informācijas daudzveidības, faktu un viedokļu nošķiruma principus. Sūdzībā norādīts, ka ir veikta neētiska žurnālistikas prakse, ņemot vērā tikai nebūtiskus, intervējamā veiktos intervijas labojumus.

[3] Biedrības valde 2019. gada 27. decembrī Sūdzību nodevusi izskatīšanai Ētikas padomei atbilstoši Biedrības Statūtu 6.1.1. punktam. Biedrības valde Sūdzību nosūtījusi Re:Baltica skaidrojuma sniegšanai atbilstoši Biedrības Statūtu 6.2.punktam.

[4] Biedrība saņēma Re:Baltica skaidrojumu, kurā norādīts, ka RB neatzīst Sūdzībā norādītos pārkāpumus, norādot, ka izņēmuma kārtā ļāva Iesniedzējam iepazīties ar visu materiālu pirms publikācijas un pēc saņemtajām pretenzijām ir veikti labojumi, kur tika ievērotas faktoloģiskas neprecizitātes. Vienlaikus RB uzsver, ka netika veikti labojumi, kas būtiski mainītu intervijas būtību. RB norāda, ka nav pārkāpusi Biedrības Ētikas kodeksa 4.2.punktu, neizklāstot Azov pulka vēsturi un neintervējot Azov virsniekus, jo raksts savā būtībā nav par Azov kustību, bet gan par atsevišķu Latvijas koalīcijas partijas biedru attiecībām ar Ukrainas galēji labējiem spēkiem. RB arī skaidro, ka norādījusi, ka A.Purviņš ir "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" biedrs, atsaucoties uz partijas oficiāli izplatīto informāciju, kur konkrētā persona nosaukta par partijas pārstāvi.

Ievērojot konstatēto, Biedrības Ētikas padome

secina:

[5] Ētikas padomes uzdevums ir vērtēt rakstu saturu un izstrādes metodiku atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksā nostiprinātajiem principiem.

[6] Iepazīstoties ar Sūdzībā norādīto un RB sniegtajiem paskaidrojumiem, Ētikas padome nekonstatē Sūdzībā norādītos Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpumus. Ētikas padome norāda, ka mutiskas intervijas rakstveida atšifrējuma saskaņošana faktoloģisku neprecizitāšu novēršanas nolūkos, lai arī nav medija pienākums, ir bijusi profesionāla medija rīcība, un nav saskatāms ētiskas dabas pārkāpums, ja intervētājs ir atteicies veikt intervijas labojumus, kas transformē sākotnējās intervijas jēgu. Ētikas padomes rīcībā nav informācijas, kas pierādītu, ka kādi no RB rakstos norādītajiem faktiem būtu neprecīzi.

[7] Vienlaikus Ētikas padome sākotnējā RB rakstā, tostarp paša sākotnējā raksta nosaukumā, saskata atsevišķas sensacionalizācijas un pārspilējuma pazīmes. Ētikas padome uzsver, ka sākotnējā rakstā "Kā NA biedri draudzējas ar Ukrainas galēji labējiem" trūkst skaidrojuma par sensacionalizācijas pamatojumu, ko Ētikas padome guva, iepazīstoties ar RB skaidrojumu un RB rakstu "Kādēļ mēs par to rakstījām". Ētikas padome iesaka mediju materiālos jau sākotnēji uzsvērt kontekstu, kas sabiedrībai skaidrotu sensacionalizācijas vai pārspilējuma lietojumu.

[8] Ētikas padome iesaka politiski sensitīvos jautājumos piesardzīgāk izvēlēties valodiskos apzīmējumus, izvairoties no sensacionalizēšanas, pārspilējuma un nevajadzīgi saasinātu emociju kultivēšanas, tādējādi stiprinot Ētikas kodeksa 4.1.punkta principu veiksmīgu piemērošanu mediju praksē. Medijiem pēc iespējas jācenšas nepieļaut sensacionalizāciju, ievērojot aplūkoto notikumu sensitīvu kontekstu, kas var būt par pamatu neprecīzām un kļūdainām mediju materiāla interpretācijām.

Ievērojot secināto, Biedrības Ētikas padome

nolemj:

- 1) Atzīt, ka nav konstatējams Sūdzībā norādīto Biedrības Ētikas kodeksa punktu pārkāpums;
- 2) Aicināt medijus, izstrādājot mediju materiālus, izvairīties no sensacionalizācijas un pārspilējuma, vai skaidrot šādas pieejas pamatojumu;
- 3) Lēmumu paziņot Sūdzības Iesniedzējam un Re:Baltica;
- 4) Lēmumu publicēt Biedrības interešu vietnē un izplatīt informāciju par to atbilstoši Biedrības Statūtu 6.6. punkta noteikumiem.